

Sygn. akt II AKa 279/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SA - Maria Mrozik-Sztykiel

Sędziowie SA - Zbigniew Kapiński

SO (del.) - Ireneusz Szulewicz (spr.)

Protokolant: - st.sekr. sąd. Anna Grajber

przy udziale Prokuratora Hanny Gorajskiej-Majewskiej

po rozpoznaniu dnia 30 października 2017 r.

sprawy z wniosku A. K. w przedmiocie zadośćuczynienia i odszkodowania z tytułu tymczasowego aresztowania stosowanego w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XII K 41/13

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 czerwca 2017 r. sygn. akt XVIII Ko 65/16

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych, w tym 23 % podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu w postępowaniu odwoławczym

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

A. K. wniósł o zasądzenie odszkodowania w kwocie 15.000 PLN z tytułu uszczerplenia majątku, spowodowanego kosztami obrony oraz o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 27.194 PLN z tytułu cierpienia, jakiego doznał w wyniku niesłusznego stosowania tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. XII K 41/13.

Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2017 r. sygn. XVIII Ko 65/16 Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie art.552 § 4 k.p.k. wniosek oddalił, zasądził na rzecz adw. A. S. kwotę 120 zł plus VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, kosztami postępowania na podstawie art.554 § 4 k.p.k. obciążając Skarb Państwa.

Wyrok zaskarżyła pełnomocnik wnioskodawcy A. K. w zakresie pkt I wyroku na korzyść wnioskodawcy. W swojej apelacji zarzuciła wyrokowi obrazę art.552 § 4 k.p.k. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz A. K. odszkodowania i zadośćuczynienia. W oparciu o powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz A. K. kwoty 27 194 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, kwoty 15 000 złotych tytułem odszkodowania za niesłuszne stosowanie tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XII K 41/13, ewentualnie w razie uznania, że Sąd Okręgowy nie

przeprowadził postępowania co do meritum sprawy, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest niezasadna w sposób oczywisty.

Zarzut apelacji stanowi jedynie zanegowanie stanowiska sądu I instancji bez wskazania na czym ma polegać błędna wykładnia art.552 § 4 k.p.k. jakiej miał się dopuścić sąd okręgowy. Uzasadnienie apelacji w istocie sprowadza się do przytoczenia ogólnych zasad dotyczących postępowania prowadzonego na podstawie Rozdziału 58 kodeksu postępowania karnego, w tym wskazania sytuacji kiedy mamy do czynienia z niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem, zasad odpowiedzialności Skarbu Państwa z tego tytułu oraz definicji szkody materialnej i krzywdy jakie podlegają zrekompensowaniu na podstawie art.552 § 4 k.p.k. osobie, wobec której stosowano niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

Przytoczone przez skarżącego stwierdzenia i definicje są oczywiście prawdziwe i powszechnie podzielane tak w judykaturze, jak i doktrynie. Podobnie prawidłowe jest stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu apelacji, iż tymczasowe aresztowanie stosowane wobec A. K. w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XII K 41/13, oceniając z perspektywy ostatecznego wyniku postępowania, było niewątpliwie niesłuszne. W istocie takie samo stanowisko prezentuje w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd I instancji. Podstawą rozstrzygnięcia sądu okręgowego nie było bowiem uznanie, że tymczasowe aresztowanie A. K. nie było niewątpliwie niesłuszne. Rozstrzygnięcie sądu I instancji zostało oparte na ustaleniu, że w sytuacji w jakiej znajdował się A. K. tymczasowe aresztowanie nie spowodowało dla wnioskodawcy szkody materialnej ani krzywdy, która pozostawałaby w adekwatnym związku przyczynowym z niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem. Stanowisko sądu okręgowego jest oparte na prawidłowym ustaleniu, że w okresie kiedy A. K. był tymczasowo aresztowany w sprawie sygn. XII K 41/13 wprowadzono mu do wykonania karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie sygn. III K 366/08, a jednocześnie był on tymczasowo aresztowany w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XVIII K 144/12. Oznacza to, że okres tymczasowego aresztowania A. K. w sprawie sygn. XII K 41/13 został zaliczony na poczet innej kary pozbawienia wolności. Oczywiście inny – surowszy - jest rygor tymczasowego aresztowania niż rygor odbywania kary pozbawienia wolności. W związku jednak z faktem jednoczesnego stosowania wobec A. K. tymczasowego aresztowania w innej sprawie nie może być mowy o tym, że na skutek tymczasowego aresztowania w sprawie sygn. XII K 41/13 wnioskodawca został poddany surowszym rygorom jako tymczasowo aresztowany w stosunku do osoby odbywającej karę pozbawienia wolności. Takiego ustalenia w swojej apelacji pełnomocnik wnioskodawcy w żaden sposób nie podważył ani w ogóle nie zakwestionował.

W przypadku poniesionych kosztów obrony, podkreślić należy, iż wiążą się one bezpośrednio z faktem prowadzenia postępowania karnego przeciwko A. K., a nie jego tymczasowym aresztowaniem. Tak więc słuszne jest stanowisko sądu I instancji, iż wynagrodzenie obrońcy ustanowionego w toku postępowania sądu okręgowego sygn. XII K 41/13 nie stanowi szkody, jaka powinna być zrekompensowana w trybie art.552 § 4 k.p.k. Koszty poniesione przez A. K. na wynagrodzenie za obronę w sprawie sygn. XVIII K 355/11 (poprzednia sygn. sprawy XII K 41/13) nie są związane z faktem tymczasowego aresztowania. Przemawia za tym opis usługi znajdującej się na fakturze z k.143, jak również fakt, że takowe koszty zostały poniesione dopiero po skierowaniu do sądu aktu oskarżenia, nie zaś przy okazji zastosowania wobec A. K. tymczasowego aresztowania. Podstawą do żądania zwrotu kosztów poniesionych z tytułu opłaconej pomocy prawnej w przypadku wyroku uniewinniającego jest art.632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art.618 § 1 pkt 2 k.p.k., z czego zresztą A. K. skorzystał w toku postępowania w sprawie sygn. XII K 41/13.

Jakkolwiek osobiste złożenie, wbrew wymogom określonym w art.446 § 1 k.p.k., przez wnioskodawcę pisma procesowego zatytułowanego jako apelacja, zwalnia Sąd Apelacyjny od ustosunkowania się do treści pisma procesowego, to należy wskazać, że podniesione w nim kwestie są całkowicie nietrafne. Twierdzenie wnioskodawcy, że tymczasowe aresztowanie w sprawie XII K 41/13 uniemożliwiło mu warunkowe przedterminowe zwolnienie i podjęcie pracy w zakładzie karnym jest oderwane od sytuacji faktycznej wnioskodawcy. W przypadku osób odbywających

karę pozbawienia wolności przysługuje im jedynie prawo ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie, co nie wiąże się z obowiązkiem udzielenia takiego przywileju przez sąd rozpatrujący wniosek. Podobnie hipotetyczne jest uzyskanie przez A. K. zatrudnienia w czasie odbywania kary. Przede wszystkim jednak równolegle wykonywane tymczasowe aresztowanie w sprawie XVIII K 144/12 powodowało identyczne skutki dla sytuacji wnioskodawcy jak tymczasowe aresztowanie uznane za niewątpliwie niesłuszne.

O wysokości wynagrodzenia pełnomocnika orzeczono na podstawie § 17 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art.554 § 4 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.